Rekisteripäällikkö Sari Laitakari
21.9.2022

Dno ORK/306/2022

Asiantuntijalausunto hallintovaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi rikosrekisteritietojen säilyttämisestä ja luovuttamisesta Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä annetun lain ja siihen liittyvien lakien muuttamisesta (HE 106/2022 vp)

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt Oikeusrekisterikeskuksen (ORK) asiantuntijaa lausumaan hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi rikosrekisteritietojen säilyttämisestä ja luovuttamisesta Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä annetun lain ja siihen liittyvien lakien muuttamisesta. Esitän lausuntonani kunnioittavasti seuraavaa.

Toimin ORK:n edustajana työryhmässä, jonka mietintöön hallituksen esitys pohjautuu. Esityksessä on kokonaisvaltaisesti huomioitu ORK:n toimintaan liittyvät näkökohdat.

ECRIS-TCN-järjestelmän edellyttämien kansallisten järjestelmämuutosten toteuttaminen, henkilö- ja tietojärjestelmäresurssien varmistaminen, uusien toimintaprosessien suunnitteleminen ja toteuttaminen, järjestelmän kouluttaminen sekä sidosryhmäyhteistyö ovat merkittäviltä osin ECRIS-TCN-järjestelmän tulevan kansallisen keskusviranomaisen eli ORK:n vastuulla. Kyseessä on ORK:lle merkittävä uusi tehtäväkokonaisuus, joka kiinteästi linkittyy vuonna 2012 alkaneeseen rikosrekisteritiedonvaihtoon EU-jäsenmaiden kesken: myös ECRIS-tiedonvaihdossa ORK toimii Suomen keskusviranomaisena. ECRIS-TCN-järjestelmän käyttöönoton myötä rikosrekisteritiedonvaihto myös kolmansien maiden kansalaisten kohdalla lisääntyy ja tehostuu merkittävästi.

ECRIS-TCN-järjestelmään välitetään myös kolmansien maiden kansalaisten sormenjälkitiedot. Tietojärjestelmämuutosten ja integraatioiden toteuttamiseksi ORK tekee sormenjälkien välittämiseen liittyen yhteistyötä poliisin kanssa. On tärkeää, että sormenjälkitietojen välittäminen ORK:lle toteutetaan käytännössä sujuvalla tavalla integraatioita hyödyntäen sekä tietosuojasääntely huomioon ottaen. Pidän esityksessä kuvattua menettelyä sormenjälkitietojen välittämiseen liittyen hyvänä.

ORK:lle aiheutuu ECRIS-TCN-järjestelmän käyttöönotosta kustannuksia, jotka on tuotu esiin esityksen taloudellisissa vaikutuksissa. Hallituksen esityksessä mainittujen kustannusten lisäksi ORK:lle aiheutuu arviolta 186.000 euron lisäkustannus alustapäivityksestä, joka tulee tehdä ECRIS-TCN-

järjestelmän käyttöönoton vuoksi. Edellä mainitut kustannukset rahoitetaan osittain EU:n oikeusalan rahoitusohjelmasta ja muilta osin oikeusministeriön pääluokan kehysmäärärahan puitteissa. ORK:lle aiheutuvat kustannukset on huomioitu kehyksessä sekä edelleen vuosien 2020-2023 budjeteissa. ORK on hakenut ja saanut järjestelmäkustannusten toteuttamiseen rahoitusta lisäksi EU:n oikeusalan rahoitusohjelmasta. Rahoituksen tarve on ORK:ssa arvioitu siten, että jokainen toteutukseen osallistuva taho vastaa omiin järjestelmiinsä sekä integraatioväyliinsä kohdistuvista kustannuksista.

Pidän esityksen sisältämiä ehdotuksia kokonaisuutena kannatettavina.